

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési tábla:

Egész évre	24 kor.
Félévre	12 »
Negyedévre	6 »
Egy óra	2 »

— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 291. szám.

Csütörtök december 20.

Pártszervezkedés.

Nagybecskerek, 1900. december 20.

A torontáivármegyei szabadelvű-párt mai szervezkedő értekezlete szokatlan nagy érdeklődés mellett ment végbe a kaszinó termében. A vármegye számottevő férfiai minden járásból, választókerületből, ugyiszlán minden községből képviselve voltak; és ami különösen figyelemreméltó, nem csak az uri osztályból, hanem a kékbeli polgárok sorából is nemzetiségi különbség nélkül igen sokan jöttek el, hogy jelenlétükkel manifestálják a torontáivármegyei szabadelvű-párt egységét.

Az értekező szigorúan a meghívóban közzétett sorrend mellett ment végbe. A pártalakulás kimondatott, a központi és vidéki választmányok megalakítottak és a párt, mint ilyen, sürgőnyleg üdvözölte a kormányelnököt, bizalmát és ragaszkodását fejezve ki az egész kormány iránt.

Kiemelkedő momentum volt Paulinyi Sámuel fölszólalása, aki a főispán távozásáról fölmerült hírek kapcsán indítványozta, hogy az értekező fejezze ki nyíltan ragaszkodását és hódoló tiszteletét annak a népszerű férfinak, aki igazán „pro patria et pro amicis” el. Dörgő eljenzéssel fogadtak el az indítványt és egy örökös csatlakozókból alakult nagy küldöttség vonult föl az értekező végzetével a főispánhoz, hogy tolmácsolja a megalakult egységes szabadelvűpárt ragaszkodását.

Az értekező lefolyásáról a következő tudósításunk számol be:

A kaszinó tereben.

Már 11 óra tájban telve volt a kaszinó terme, melynek közepét egy T alakú asztal foglalta el. Pedig az értekező kezdete csak déli 12 órára volt jelezve. A megjelenek élénk eszmecsere folytattak különböző csoportokra osztva, és magyar, német, szerb nyelven majd nem minden csoportban a közelgő választásokról, azok esélyeiről folyt a beszéd.

Mire közeledett a kijelölt óra, hogy az értekezőt kezdetét vegye, a terem képe zsongó méhkaszhoz hasonlított. A nagy fekete ruhás áradatban ott láttuk a vármegye összes számottevő férfait, köztük b. Dániel Ernő v. b. t. t., Babits József, Demkó Pál, Papp Géza, Jovánovits István orsz. képviselőket. A névsor, amennyire a nagy tömegben egy tökéletes névsor összeállításáról szó lehet, a következő:

Rónay Ernő, dr. Dellimanics Lajos, dr. Plechl Szilárd, Tóth István, Faur Kornél, Botka Béla, Steinitzer Géza, Oldal Antal, dr. Grandjean József, Franz J. L., dr. Gyertyánffy Jenő, Krsztics János, dr. Stassik Ferenc, dr. Kis János, Bauer Henrik, Mencer Lipót, Zsirus József (Módos), dr. Mangold Samu, Rankovits István (Törökbecse), Weisz János (N-Margita), dr. Demkó Endre, Weisz Izidor, Bernhardt Géza, Kendefy Andor Klein Bernát, Wosching J. György, Martin József és Wagner András (Zichyfalva), dr. Klein Mór, dr. Végh Lajos, Doleschall Lajos lelkész (Lajosfalva), Knoll János (Román Petre), Sepsey Mihály (Tor-Vásárhely), Gelsinger Gyula (Farkas), Tóth János (Tor-Vásárhely), Farkas Győző, Emanuel György, Forster Imre, Hausladen Matyas, Fischer Mór, Osztheimer Dezső, Filkovich Boldizsár, dr. Mencer Izidor, Rebák István, Kréczu Vasul, Mikleó Pál, Krumenacker Ferenc, Mihajlovics M. P., Ferch Rezső, Tatarovits Teophil, Végh Ferenc, Uzbasic Gáspár, Bielek Mihály, Paulinyi Samu, Balogh Károly, dr. Haidegger Lajos, dr. Riesz Jakab, Szávits Gerő, Hertelendy Ferenc, Mesterovics Pál, Opolczer Lajos, Dus Sándor (Kikinda), báró Gudenus Ernő (Széchenfalva), báró Hauser, Wein János (Nagy-Margita), Klein Izidor, Hermann és Róbert,

dr. Petrovics János (Párdány), Prdragovits Kristóf, Muzity Rada, Marianszky Stéva, Kukin Mladen, Ispasz Midos, Iszakov Uros, Radicity Mladen (Mellence), Kvacák Nándor (Elemér), Bakonyi György (Idvor), Hadzsia Mladen, Bakonyi László, Meng József, Marokk Ernő, ifj. Weiszmann József (Szárca), Stefanovits Miklós, Mihajlovics Milan, Zsebelyan Dezső, Popov Gyóka (Jarkovác), Czarina Szilárd, Saigethy Béla, Jovánovits Sándor (Tarras), Vucsenics Joco (Csenta), Pavlovics Gyóka (Csenta), Mayer Henrik, Mayer Rezső, Kelemen Henrik, Poppovics Szima.

A megnyitás.

Báró Nikolics Feodor pártelnök a következő, érces hangon előadott beszéddel nyitotta meg az értekezőt.

Nagyon tisztelt uraim és pártársaim! (Halljuk!) Mindenekelőtt köszönetemet nyilvánítom, hogy fölszólításomra oly számosan jelentek meg vármegyénk minden vidékéről. Midőn önöket szívélyesen üdvözölöm, az értekezőt megnyitottam nyilvánítom. (Eljenzés)

Mintán az 1895-ben megválasztott országgyűlés utolsó időszakát megkezdte, kilátásban van az országgyűlésnek berekesztése és az új választások elrendelése. Azért gondoltam, hogy időszerű volna, hogy pártunk szervezkedjék egy a központban, mint a vidéken. Nem mint pártunk az utolsó időben gyöngült volna, sőt számban és szellemben szaporodott, mert a volt nemzeti párt beleolvadt pártunkba. (Hosszas eljenzés.)

Ha önöknek is úgy tetszik, gondolom, első teendő volna a párt szervezése alkalmával az erről szóló jelentés. Átadom a szót Stassik Ferenc dr. urnak.

Dr. Stassik Ferenc beszéde.

Tiszteit polgártársaim! Népképviselőnk alapuló alkotmányunknak egyik sarkalatos cive már az 1848-dik évi V. t. c. szerint az volt, hogy egyrészt a politikai jogok élvezetét nem vette el azoktól, akik annak gyakorlatában voltak, másrészt pedig az, hogy a választás joga mentől inkább kiterjesztessék és mentől több állampolgár birja a politikai önelhatározás, meggyőződés és rendelkezés szabadságát: ezen irányelv szerint haladt az 1874-dik törvény, de legkiváltkép az 1899-dik évi XV. t. cikk, amely ismét tágitja azt a keretet, amelyben a választáshoz való jog mozog: és ennek eredménye már most, a törvény első alkalmazása után abban nyilvánul, hogy mintegy 100.000 polgárral több fogja gyakorolni képviselőválasztási jogát, mint annakelőtte. De a legfőbb érdeme az 1899-dik évi törvénynek az, hogy a választó polgárt visszatér a ön magának, visszaadta saját független, önön elhatározáson nyugvó meggyőződésének; visszaadta pedig azt, hogy a megvesztegetés, etetés-ítás, fenyegetés, fortély, rászedés, szelid nyomás és nem szelid kényszer ezerkaru polypjának ölelése közül, — mely polypnak „korteskedés” a gyűjtőneve — továbbá magának a jelöltnek és a hivatalos beavatkozásnak kény szereszközei alól a választó polgárt megszabadítja, a választás aktusát igazán liberális és vele együtt erkölcsös talapzatra fekteti és ezzel együtt a visszaélések ellenében a büntető törvénynek, a jognak és igazságnak sújtó karját juttatja uralomra! (Helyeslések.)

Ez a törvény a politikai morálnak a szülöttje és méltó a magyar kormányhoz, méltó a magyar nemzethez, mely azt megteremtette, méltó a választó polgárokhoz, az ő érettségükhöz, mely nem engedi meg, hogy akaratlan és értelmetlen, külső befolyások liderecnomása alatt nyögő báboknak tekintsék őket! „Szabad polgár a szabad hazában!” ez az eszmény, amely felé törekednünk kell, szabad választás pedig az, ahol a polgár saját egyéni, jobb, törvényes meggyőződését követheti! (Elénk tetszés.)

Nagyon nagy horderejű lépés előtt állunk, t. polgártársaim! Országgyűlési képviselőnk megbízásának időtartama ma holnap letelik és küszöbön állunk az új választásoknak: ezen körülmény indította a torontáivármegyei szabadelvű

párt vezetőségét, hogy egybehívja a pártot avégből, hogy az megalakuljon és intézkedéseket tegyen az új képviselőválasztásoknál, az idézett törvény alapján való szervezkedés tekintetében.

Ezen politikai ténynek fontossága miatt engedjék meg nekem, tisztelt polgártársaim, hogy tömören, vastag körvonalakban, megrajzoljam hü képét mai politikai helyzetünknek, nem azért, hogy t. polgártársaimat felvilágosítsam, kapacitáljam, mert hiszen tudásuk, meggyőződésük szilárdsága föltmentene ily kíséret alól: hanem azért, hogy épen a megváltozott politikai helyzet és a kormányunk vállaira a közel jövőben nehezedő súlyos feladatok közepette, rövidesen kifejtsem a szükségességét annak, hogy ha valaha, akkor most a legfőbb ideje, hogy a több mint egy emberöltőn át hazánkban uralgó szabadelvű irány zászlaja körül, ennek újonnan, a nemzeti pártnak beolvadása következtében, megújodott, megifjodott, megerősödött alakjában, tömörülünk kell; hogy kifejtsem, mennyire indokolt lesz épen a közel jövőben, a feledés fájóit borítani a múlt hibáira, mennyire indokolt lesz a kölcsönös szemrehányás és rekrimináció fegyverit félretenni, mennyire indokolt lesz a szabadelvű pártnak egységét, tömörségét megóvni attól, hogy a pártban szakadás álljon be, mennyire indokolt lesz elnémitani minden disszonás hangot, amely a mult keserűségével akarná fanyarrá tenni azt a nemcsak frázisként hangzatos, hanem már tényekben valóra válni kezdő és immár nemcsak szálló igévé vált, de a nemzet lelkének mélyébe hatott jelszót, amelyet kormányelnökünk, köröje csoportosuló táborukával együtt, kormányra léptekor, magasra emelt lobogójára tűzött: „Jog, törvény és igazság!” (Zajos eljenzés)

A pártok életében nincs veszedelmesebb dolog, mint a merevség, a merevség ellenében a haladásnak, a merevség maradására, sőt visszaesésre kárhoztat, ellenben a meg egyezés, a megértés, az ellentétek bölcs kiegyenlítése, a kompromisszum az, ami a meglévő pártot erőse, hatalmasra, nagygyá teszi, ifjonti erővel ruhazza föl. A meg egyezés nem megalakulás, nem az elveknél feladása, elárulása, hanem bölcs mérlegelés, az elveknél kölcsönös elfogadása: amely egyezésben nem szegyenkező legyőzött és diadalmaskodó győztes állanak egymással szemközt, hanem győztes mindkettő, mert mindkettő gyarapodik erejében, hatalmában, elvei teljes diadalra jutásának hitében és reményében! (Helyeslések.)

Ilyen kiegyenlítésnek, a pártközi békének emarációja a jelenlegi kormány, amely a szabadelvű és a volt nemzeti pártnak minden hátsó gondolat nélkül való egyesülésének közöni letét és létjogosultságát. Kormányelnökünk programbeszédje volt az olajág, amely büvös érintésével elsímitotta a zajgó parlamenti tenger hullámmzását, az ő programbeszédje volt az engesztelő szózat, amely az erőszak helyett a nemesebb „erőnek” az uralmát helyezte kilátásba. Frisebb, ozondusabb, egészségesebb levegő kezd áthatni egész államéletünket, mióta Széll Kálmán foglalta el a miniszterelnöki széket, az egyéni, politikai szabadság védelme hathatósabb, közigazgatásunk pedig leőiteni kezdi már magáról: azt a nem neki szánt szerepet, hogy a kérielhetetlen párturalomnak legyen eszköze és a reformoknak egész serege áll készen arra, hogy megvalósulva, Keleteurópa legműveltebb, legalkotmányosabb országává tegye hazánkat!

Es vajjon kell-e utalnom arra, hogy kormányelnökünk szabadelvű iránya és az egyéni s politikai szabadság iránt való tisztelete mellett ott van az energia is?

Ausztriával való részleges realunióknak bázisa a kiegyezés alapelveit tartalmazó 1867: XII. t. c. ezen az alapon áll az egységes szabadelvű párt, és erről az alapról nem fog letérni. De a szomszédos és velünk állami szövetségben áll Ausztriában az alkotmányosság eresztékei annyira meglazultak, hogy nekünk magyaroknak, óriási erőfeszítésünkbe fog majdan kerülni, azt az alaptörvényt épességében megtartani, megőrtalmazni. Jelezte ezt miniszterelnökünk december 6-diki és 13-iki beszédjében, midőn ezt mondott: „Lehet, elő fog állani egy oly helyzet, hogy Ausztria nem fog eleget tehetni azoknak a felhétéleknek, melyeket az 1867: XII. törvény cikk a közös ügyek kezelési módjára

nézve előir, akkor astán meg fogjuk vinni a nagy csatát és meg fogjuk találni a módját, hogy az 1867: XII. t. cikknek, nem félretételével nem megsemmisítésével, hanem annak megtartásával és a magunk önállóságának kidomborításával, a közös ügyek kezelésére vonatkozó helyes intézkedéseket meg fogjuk tehetni. Ilyen erélylyel még nem nyilatkozott miniszterelnök az ausztriai deszólált parlamenti viszonyokkal szemben! Emlékeztet ez Deák Ferencnek, a haza bölcsének arra a mondására, hogy az 1867-diki kiegyezés oly alap, amelyen tovább küzdve, ősi jogainkat visszaszerezhetjük!

Kormányunk és a szabadelvű párt programjának további sarkpontja: a magyar nemzeti állam kiépítése, az egységes magyar állam politikája. Mindenki, vallási és felekezeti különbség nélkül, legyen hű fia e hazának! Őszinte, felremagyarázhatatlan energiával jeleztette ezt ki a miniszterelnök, mondván: „Adminisztrációnk egyenlően fog bánni az ország minden polgárával, de üldözni és megtorolni fog mindent, ki a magyar állam ellen izgat, cselekszik, tesz vagy ír.” Tisza Kálmán, a 70 éves jubiláns államférfi óta nem hallottunk ily önértékes magyar politikát! (Eljenzés.)

Kormányunk éber figyelemmel kíséri a szociális bajokat és azoknak szanálására javaslatokat készítet, az egész ország lelkesedéssel fogadta azokat a munkásjavaslatokat, amelyeket a földmivélségi miniszter terjesztett az országgyűlés elé, lelkesedéssel fogadta a 31 és fél milliós beruházási kölcsönt is!

Erélylyei lép föl a kormány a retrográd irányzatok ellenében és visszautasítja az egyházpolitikai törvények revízióját, a néppárt egyik programpontját. Ez a törekvés a viszály magvát akarja szétszórni az országban, megzavarná a nemzet békéjét, amire oly nagy szüksége van, részekre, felekezetekre tagolná a nemzetet, visszafejlesztené haladásunkat, amire meg éppenséggel nincs szükségünk!

A szabadelvű, az igazán szabadelvű irányzat, a mi pártunknak, a megifjúdott és újonnan régi erejében felpezsdülő, Deák Ferenc szellemi hagyományait követő szabadelvű pártnak az irányzata az, amely hivatva van a nemzetet, a hazát erőssé, naggyá, hatalmassá tenni, és mivel kormányunk ezt az irányt képviseli, képviseli pedig a „jog, törvény és igazság” szentháromságának jellegje alatt, kell, hogy minden kétértelműséget kizáró bizalommal viseltesünk kormányelnökünk és az egész kormány buzgó, hazafias és pártatlan politikája iránt, amiért is indítványozni bátorodom önöknek, t. polgártársaim, hogy a ma egybesereglett torontálmegyei szabadelvű párt a következő üdvözlő tviratot intézze a miniszterelnök ur utján az egész kormányhoz.

„Széll Kálmán
miniszterelnök ur ő nagyméltóságának
Budapestben.

A torontálmegyei szabadelvűpárt üdvözlő nagyméltóságodat, kijelenti, hogy nagyméltóságodhoz, a vezetése alatti kormányhoz és kormányzati programjához törhetetlen bizalommal viseltetik, kívánja, hogy Nagyméltóságodnak a kormányra léptekor hangoztatott jelszava minden irányban beváljék, és az állami élet minden ágazatában a jog, törvény és igazság diadalmaskodjék! Ez irányban biztosítja hű támogatásáról a torontálmegyei szabadelvű párt.

A torontálmegyei szabadelvű pártnak Nagybecskereken, 1900. évi dec. 20-án tartott üléséből.

Báró Nikolics Feodor,
pártelnök.

Es most bezárom beszédemet azzal, hogy: Eljen a király! éljen a haza! éljen Széll Kálmán miniszterelnök! éljen a kormány! (Zugó eljenzés.)

A lendülettel elmondott, széles látókörre valló beszéd nyomán viharos taps hangzott fel s igen sokan siettek, hogy a szónoknak e sikerült művéhez gratulálhassanak.

Német nyelven.

Dr. Mangold Samu temperamentumosan előadott rövid beszédében német nyelven fejtette ki a mai nap jelentőségét. Hatásos beszédjét e szavakkal fejezte be: „Eljen a király, éljen a haza, éljen a szabadelvűpárt.

Szerb nyelven.

Nagy hatással beszélt Krsztics János is, ki szerb nyelven fejtette a szabadelvűpárti gyűlés nagy fontosságát. Talpraesett beszédjét lelkes eljenzés követte.

Tüntetés a főispán mellett.

Szólásra emelkedett ekkor Paulinyi Sámuel ág. ev. lelkész és folyton fokozódó figyelem és érdeklődés mellett, többször félbeszakítva meg-megújuló eljenzés és helyeslésektől, a következőket mondotta:

Igen tisztelt értekezlet!

Amennyiben engedélyt nyernék, bátor leszek egy indítvánnyal föllépni.

Azon régi elvre: „tempore reate utendum est” hivatkozván, ma, midőn e nagy és dicső vármegyénk szabadelvűpártjának tagjait ily tekintélyes számban látom, ezt azon alkalmas időnek találom, hogy mi, mint a vármegye szabadelvűpártja, tekintettel azon bizonyos időben létrejött és a főispáni távozásra vonatkozó fámákra, melyek szerint Rónay Jenő ő méltósága főispáni állásától távozik, az ő munkálkodása és hosszú éveken tanúsított fáradozása és a közszolgálat terén kifejtett tevékenysége és a személyiségéből kifolyó individuális szerteméltóságáért ragaszkodásunkból folyó tisztelünkét s szeretetünket coram et publice töltsük; és midőn azon meggyőződésben élek, hogy Rónay Jenő főispán urat, azon esetre, ha ő a vármegyében mint képviselőjelölt föllépne, bármelyik kerületben, ismerve őt, mint Torontálmegye szülöttjét, és tudva, hogy ő azon férfi, akiről el lehet mondani, hogy „pro patria et pro amicitia” élt és fáradozott — képviselőjének választaná. Ez a kerületre nézve szerencse és előny volna.

Ezen enunciació előterjesztése után azon szívből jövő indítványt vagyok bátor benyújtani, kegyeskedjék egy szűkebb körű küldöttséget megválasztani és a főispán urhoz meneszteni azon célból, hogy őt a főispáni állás megtartására felkérje, hogy így ő a főispáni gazdag tapasztalataival szeretett vármegyénket továbbra és jövőre is szolgálja.

Kérem indítványom elfogadását azzal, hogy az Uristen a főispán urat dicső vármegyénk felvirágoztatására sokáig éltesse. (Hosszantartó eljenzés.)

A felhangzó helyeslések igazolták, hogy Paulinyi indítványa elfogadott, mire Nikolics báró elnök kimondotta, hogy az értekezlet végével önként jelentkező párttagok küldöttségé alakulva megjelennek a közszertetben álló főispánnál és tolmacsolják az értekezlet ragaszkodását.

A szervezkedés

Franz J. L. terjesztette ezután elő javaslatát egy központi, mint a kerületi párt-szervezetek megalakítására nézve. Az indítványt egyhangulag magáévá tette az értekezlet. A megalakított központi választmány a következő:

Elnök: Br. Nikolits Feodor v. b. t. t. (Rudna).
Alelnökök: Csávossy Ignác (Csávós), dr. Kiss János (Nagybecskerek), Várnay Imre (Zsombolya).

Pénztáros: Weisz Izsó (Nagybecskerek).
Jegyzők: Dr. Brájer Lajos (Nagybecskerek), dr. Végh Lajos (Nagybecskerek), dr. Várady Imre (Nagybecskerek).

Elhatározott továbbá, hogy kerületenkint bizottságok választatnak, melyek a vidéki pártot országgyűlési képviselőt választó kerületek szerint, tekintet nélkül a főbírói járások beosztására, hivatják megalakítani. Az eljárást vagy a bizottság egyeteme, vagy annak megbízásából a bizottság egyik tagja indítja meg. A vidéki párt elnököt, alelnököt, pénztárnokot és jegyzőt saját maga választ.

Az alakuló bizottságok összeállításánál az az 1899: XV. t.-ez. 167. §-a, mint még hatály nélkülire, figyelem nem fordított; a vidéki pártok megalakításánál azonban a hivatkozott törvények tilalma alá esik, feltétlenül mellőzendők.

Az alakulási jegyzőkönyv magyar, német, szerb és román nyelven sokszorosítandó, az alakuló ülésen megválasztottaknak kézbesítendő, hogy azok, kiknek megválasztásukkal szemben bárminő észrevételük lenne: ezt a vármegyei központi vezetőséggel idejekorán közölhessék.

A vidéki pártok szervezésére választott küldöttségek tagjai:

Nagybecskerek: Franz J. L., Klein Mór, dr. Stassik Ferenc, Sztrai György (Nagybecskerek).

Nagykikinda: Jankó Agoston, Kásztory János, Kikinday Ferenc, Wlachovits György (Nagykikinda).

Bégaszentgyörgy: Grosz Ferenc (Bégaszentgyörgy), Kiss Kálmán, Balás Iván (Arad), Petrovits István (Jankahid), Gaál Imre, Lussza Péter (Torák), Winkler Ignác (Ecska).

Lovrin: Becker János (Billéd), Hartner József (Szt.-Péter), Hegedüs Antal (Sárafalva), Nyegru Virgil (Egres).

N.-Komlós: Ehring Miklós (N. Teremia), Fekot Miklós (N. Teremia), Heim Kristóf (Mokrin), Mesterovits István (Bocsár), Mikuleszku Pál (N. Komlós), Vogl István (N.-Komlós).

N.-Sz.-Miklós: Jurkovits Othmár (N.-Sz.-Miklós), Korek János (N.-Sz.-Miklós), Oprean Terentie (Csanád), Simonsich Géza (N.-Sz.-Miklós).

Ozora: Korsós Elemér (Alibunár), Milos Kornél (Ozora), Sigmund József (Réva-Ujfalu), dr. Tolveth Rezső (Alibunár).

Párdány: Fendler Károly (Módos), Jenovay Imre (Szerb-Ittebe), Szavu János (Bobda), Zairovics József (Módos).

Pancsova: Ambrózy Sándor (T. Vászárhely), Bohus Károly (Franzfeld), Mihályffy Miklós (Glogon), Paulini Sámuel (Antalfalva), Sztujnov Miklós (Dolova), Zatkalik Károly (Hertelendfalva).

Törökbecse: Istvánffy István (T.-Becse), Urbán Péter (T.-Becse), Rankovits István (T.-Becse), Tószögi Aladár (T.-Becse).

Török-Kanizsa: Bolgár István (T.-Kanizsa), Tallián Jenő (T.-Kanizsa), Oross Máttyás (T.-Szt.-Miklós), Drázsits Szvetozár (Szerb-Keresztur), Schulpe Vilmos (T.-Kanizsa).

A 600 tagból álló választmány tagjainak névszerint való felsorolását lapunk következő számaiban hozzuk.

Végezetül dr. Klein Mór indítványára az értekezlet úgy az elnököl Nikolics Feodor bárónak, mint a szónokoknak jegyzőkönyvi elismerést szavazott meg.

A főispánnál.

Néhány százan voltak, kik a kaszinóból felmentek a vármegyeházára, hogy itt tüntessenek a vármegye közszertetben álló főispánja, Rónay Jenő mellett. A zsufolt teremben percekig tartó eljenzés tört ki, mikor a főispán rokonszenves alakja megjelent.

Nikolics Feodor báró v. b. t. t., kit a gyűlésen tüntető eljenzés közben a tisztelgésre felkértek, meleg szavakban adott kifejezést a szabadelvű választóknak a főispán iránt érzett rokonszerevének, arra kérvén, hogy álljon el attól a szándéktól, hogy vármegyénket elhagyja és maradjon meg a mi jó főispánunknak.

Percekig tartó eljenzés bizonyította, hogy a szónok a küldöttség lelkéből beszélt.

Rónay főispán megindult hangon mondott köszönetet a nem várt megtiszteltetésért. Valószínűleg ismerik mindnyáján — ugyanod — azt az érzést, mikor valaki hypochondrikus és halálos betegnek érzi magát. Mikor aztán orvost hivat, az arról győzi meg, hogy csak képzeltetés volt az egész és akkor egyszerre felszabadul ettől a nyomasztó gondolatától. Ilyen érzés fogta el az én keblemet is, ki halálos betegnek érzetem magamat, híven, hogy szerény tehetségem a köztetszéssel egyezőleg immár értékesíteni nem tudom és ime most a szabadelvű párt arról világosít fel, hogy aggályaim nem voltak alaposak. En mikor a vármegye októberi közgyűlésén azt a sokat kommentált kijelentést tettem, nem egy aznap megszülemlett ideának adtam kifejezést, hiszen mikor annak idején elhatároztam magamat arra, hogy a közpályára lépek, két irányt választhattam: Vagy a közigazgatási pályára lépek vagy a törvényhozási testületben igyekszem csekély tehetségemet érvényesíteni. En a vármegye szolgálatának szenteltem magamat, ami az akkori kellemes szolgálati viszonyoknak tudható be. Kedvet szolgáltam, tettem annyit, amennyit az Uristen tennem engedett. (Szűnni nem akaró lelkes eljenzés és helyeslés.) De élt ben nem az a szándék, hogy ha itt nem érvényesíthetem szerény tehetségemet, a törvényhozási pályának szentelem magamat. Hogy mennyiben valósítom meg e szándékomat, arról ma nem adhatok határozott választ.

Egyről azonban legyenek meggyőződve: hogy saját érdekeimet a közérdeknek mindig alá tudom rendelni. (Zajos eljenzés.) Ha látnám, hogy közmegelegedésre érvényesíthetem tehetségemet, sohasem haboznám megtenni azt, amit a közérdek parancsol. (Elénk taps és eljenzés.) A főispán végül megköszönte a meleg órációt s a megjelent népes küldöttség lelkes eljenzése között visszavonult irodájába.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, december 20.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok igen nagy számmal jelentek meg.

Jelen voltak:

Dr. Dellimanics Lajos alispán, Botka Béla, Poroszkay Béla, dr. Pap Géza, báró Nikolics Feodor, báró Daniel Ernő, Babits József, Demkó Pál, Bogdán Zsivkó, Jovanovics István, Bobor Gyula, Balás Iván, Istvánffy István, Hegedüs János, báró Gudenus Ernő, gróf Harnoncourt Felix, Mesterovics Pál, Sal Ferenc, Winkler Ignác, Rónay Ernő, Szávits Gerő, dr. Demkó Eudre, Tallián Emil, Hertelendy Imre, Keresztos Aladár, Ubasits Gáspár, Boróczy Dezső, Semsey Gyula, Benkovich Mihály, dr.

Végh Lajos, Lebovits Dániel, Mencer Lipót, dr. Brájjer Lajos, Filkovic Boldizsár, dr. Vincze-hidy Ernő, Hertelendy Ferenc Szabó Ferenc, dr. Kiss János, Franz J. L., dr. Grandjean József, dr. Klein Mór, Weisz Isidor, Mayer Rezső, Sepsey Mihály, dr. Riesz Jakab, Krumenacker Ferenc, id. Kozenkay Béla, Végh Ferenc, dr. Milos Aurél, Rehák István, Kovács Gedeon, Kühn János, Vuchetich Árpád, Knab Adám, Paulinyi Sámuel, Dolesan Lajos, Ambrózy Sándor, Illievits István, Tatarovits Bogumil, Telesky Ristó, Ziros Mihály, Palanatsky Gyula, Forster Imre, Kovácsévits László, Dus Sándor, Meng János, Knoll János, Boljanacz Máté, Jankovics Dusan, dr. Pejov Lipót, Ruppenthal Adam, Lokajcsák Fülöp, Hertelendy Imre, Karátonyi Andor, dr. Gyertyánffy Jenő, Kajtar Jenő, Kaufmann István, Vlaskalits Milan, Kovacsév Mita, Jovanovits Sándor, Bernát Géza, Meng József, Gaál Ferenc, dr. Hauser Károly, Pap Ernő, Daniel Ferenc, dr. Stassik Ferenc, dr. Mangold Samu, Szépfy Elemér, Szilágyi Albert, Mihalovits Mihály, Wachtl Leo, Végh Ferenc, Steinitzer Géza, Bielek Antal, Rigó István, Szabó Ödön.

Rónay Jenő főispán a megjelentek élénk éljenzése közben elfoglalván az elnöki széket, a következő szavakkal nyitja meg a közgyűlést:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! A törvény rendelkezése megkívánja, hogy különösen a közigazgatási bizottság minden év végével kilépő 5 tagja a vármegye közönsége által két év tartamára megválasztassék. Ez és több időközben mandátumot veszített bizottság újra alakítása, nemkülönben a közgyűlési elintéztet igénylő tárgyak nagyobb száma tette szükségessé, hogy rendkívüli közgyűlésre hívjam össze a törvényhatósági bizottság tagjait. Ezek után a nagy számmal megjelent bizottsági tagokat a legszívveljesebben üdvözölve, a mai rendkívüli közgyűlést ezennel megnyitom. (Éljenzés)

Engedjék meg, hogy a tárgysorozat előtt két örömdetes eseményről tegyek jelentést a törvényhatósági bizottságnak. Ferenc Ferdinánd főherceg 6 császári és kir. fensége a folyó évben immár harmadszor látogatta meg vármegyénket és mint az écskai kastély vendége hosszabb ideig időzött körünkben. Ő fensége teljes megelégedéssel távozott körünkben s azért kérem, méltóztassék e bejelentésemet örömdetes tudomásul venni és ezt jegyzőkönyvileg megörökíteni. (Éljenzés)

A második örömdetes esemény, melyet bejelentek, az, hogy a vármegye főúrának egyike, gróf Csekonic Endre, v. b. t. t., 6 Felsége kegyelme folytán a zászlós urak sorába iktattatott. Méltóztassék e bejelentésemet tudomásul venni és 6 excellenciáját a közgyűlésből üdvözölni. (Elenk helyeslés)

Mintán elnök főispánmég kinevezett két th. főszolgabíró (l. híreket) következett a tárgysorozat.

A különböző bizottságok névsorát lapunk holnapi számában közöljük.

A közgyűlést holnap délelőtt folytatják.

A közigazgatási bizottságból.

Torontál vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 19 én délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését, amelyen Rónay Jenő főispán elnöklésével jelen voltak: dr. Dellimanics Lajos alispán, Botka Béla főjegyző, Poroszkay Béla főügyész, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Tóth István kir. pénzügyigazgató, Faur Kornél állami főmérnök, dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész, Sziklay P. Gyula s. tanfelügyelő, Hegedűs János áll. anyakönyvi felügyelő, báró Nikolics Feodor, Steinitzer Géza és dr. Mangold Samu bizottsági tagok, Rigó Ferenc és Szépfy Elemér bizottsági jegyzők.

Az egyes szakelődök jelentéseit a következőkben ismertetjük:

A pénzügyigazgató jelentése szerint Torontál vármegye területén a f. év november havában egyenes adók címén befolyt 1,478.421 korona 15 fillér, a múlt év hasonló időszakában 1,417.745 korona 42 fillér, tehát az idén 60.675 korona 73 fillérrel kedvezőbb a novemberi befizetés. A f. év első 11 hónapjában,

vagyis január 1-től november hó 30-ig egyenes adókban befolyt összesen 7,770.284 korona 55 fillér, míg a múlt év hasonló időszakában 8,096.112 korona 87 fillér, tehát a befizetési eredmények az idén 325.828 korona 32 fillérrel kedvezőtlenebbek a tavalyiaknál. Ebben a 11 hónapban a vármegye adóói fizettek késedelmi kamatban 83.111 korona 80 fillért, adóbehajtási díjban 18.178 korona 53 fillért. November hó végével egyenes adók címén a hátralek 3.265.406 korona 29 fillérre rugott; ami az egész tartozás 29%-ának felel meg. Hadmentességi díjban 431.980 korona tartozással szemben a befolyt 11 hó alatt mindössze 122.793 korona befizetés eszközöltetett és így e címen a hátralek az ösztartozás 71%-ának felel meg.

Az állam építészeti hivatali főnökének jelentése szerint a versce-pancsovai állami közuton a f. évre előirányzott hengerelési munkálatok november hó 19 én teljesen befejeztetvén, mi által a hivatal kezelése alatt álló összes közutak minden részükben kifogástalan állapotba jutottak. A törvényhatósági közutak hengerelt szakaszai csekély kivétellel szintén kifogástalan; kavicsos talajon tartott szakaszai pedig kielégítő állapotban vannak. A törökkanizsai—kiszombori th. ut 20-530—22 km. szakaszának, valamint a valkány—zentai th. közut 21-2—22-9 szakaszának és végül a nagy-kikinda—nagy-szentmiklósi th. közut 27—28-6 km. szakaszának kiépítése és hengerelése teljes befejezést nyert. Ugyanígy befejeztettek a bának—alibunári th. közuton létesített 12 db. beton-áteresztő építési munkálatok.

Keglevichháza községben f. évi december 11 én új postahivatal lépett életbe, mely egyúttal mint postakárékpénztári közvetítő hivatal is működik. Kézbesítési körzetébe Keglevichháza, Bolgártelep és Pusztá-Keresz ur községek, Dávid, Kálmán, Korek, Malvin, Nagy Berta, Sándor, Schreyer és Terézia majorok, valamint Pusztá-Porgány telep tartoznak.

A főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok, dacára az egész november havi tartós és derült időjárásnak, valamennyire rosszabbra fordultak. Feltűnő a vörny betegségek szaporodása 61-re, a tifuszé 175-re és a kanyaróé 217-re. Differitíz csak 17 eset jelentetett be. A hurutos és okozos bajok is aránylag nagyobb elterjedést nyertek. Megemlékezik a jelentés a módosi, zombolyai és nagy-kikindai kórházak megvizsgálásáról, melyek mindenképpen példás rend és tisztaság találtatott úgy a betegek ápolása, mint ellátása körül. Az általános védőművelés, valamint a törvényben előírt újraolások befejeztettek.

A kir. tanfelügyelő jelentése megemlékezik a november hó folyamán történt változásokról a tanítótestületben. A földmívelési tárca terhére szervezendő állami iskolák és tanítói lakás céljaira a következő helyeken fognak épületek emeltetni: Auralháza, Keglevichháza, Kükékháza, Újváros, Úrmegyháza és Hertelendyfalva. A jelentés végül beszámol a november hó folyamán tett iskolai hivatalos látogatásokról.

A kir. ügyész jelentése szerint november hóban a nagybecskereki törvényszéki fogházban megfordult 91 fogoly, ezek közül 11 nő; a módosiban 27 férfi, 9 nő; a törökbecseiben 24 férfi, 9 nő; a nagy-kikindai törvényszéki fogházban volt 74 férfi és 15 nő, a zombolyai 3 férfi, a törökkanizsai 7 férfi, a nagy-szentmiklósi 19 férfi, 8 nő, a billédiben 2 férfi; a pancsovai ügyészség körzetébe tartozó perlaszi fogházban letartóztatva volt 17, az antalfalviban 15, az alibunáriban 11 fogoly.

Több folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az utolsó részére nyitva van; hűlgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig utolsó részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szombat fél órával délig utolsó részére.

— Személyi hírek. Demkó Pál és Papp Géza országgyűlési képviselők tegnap este Nagybecskerekre, illetve Elemérre érkeztek.

— Új tudor. Ifj. Eisler Mihály, Eisler Mihály lászófalvi tanító fia, tegnap kitűnő sikerrel tette le a jogtudományi doktorátust a kolozsvári egyetemen.

— A Steinbach ösztöndíjat, amely egy-egy szegény tanulóknak 70 koronányi évi segédletet jelent, a folyó tanévre Mathias Ferenc, Osztie István, Szabó Bertalan és Gerlich Teréz tanító, illetve tanítónőjelöltek kapták meg.

— A miniszterelnök válasza. Lapunk zártakor érkezett a miniszterelnök következő távirata:

Nagyméltóságú Nikolics Feodor báró urnak a torontálmezei szabadelvű párt elnökének.

Örömmel és őszinte hálás köszönettel vettem üdvözlő táviratokat. A meleg hang, a melylyel bizalmukról és támogatásukról biztosítanak, különösen jól esett és lekötöztetett. Igen fogok örülni, ha a torontálmezei szabadelvű párt engem azon célok elérésében, a melyeket programomban kitűztem, támogatni és erősíteni fog. Széll

— Tiszteletbeli tisztviselők. Torontál vármegye főispánja a mai rendkívüli közgyűlés alkalmával Keresztes György és Kropf Sándor szolgabírákat tiszteletbeli főszolgabírákká nevezte ki.

— Kinevezés. A nagybecskereki magy. kir. pénzügyigazgatóság Schramm Rezső perjámosi lakost a nagybecskereki m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— A miniszter ajándéka. A földmiv. miniszter Újvár községének egy II. minta szerint összeállított népkönyvtári könyvgyűjteményt az ennek elhelyezésére szükséges szekrény beszerzésére 20 koronát ajándékozott.

— Lapunk felelős szerkesztője tegnap este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— A közigazgatás egyszerűsítése. Tegnap délután fél 4-kor vette kezdetét a vármegyházán Rónay Jenő főispán elnöklésével az a népes értekezlet, melynek feladata a módok és eszközök megbeszélése, hogy miként lehetne a mai nehézkes közigazgatási kezelést egyszerűsíteni. Az értekezleten részt vettek dr. Dellimanics Lajos alispán, a főügyész főszámvéve, a jegyzői kar, az összes írási főszolgabírák, a r. t. városok polgármesterei. Az értekezlet holnap folytatást nyer, amennyiben a fölmerült javaslatok és indítványok tárgyalása nagyobb időt vesz igénybe. Lapunk legközelebbi számában lehetőleg kimerítően beszámolunk a szóváltott indítványokról és az azokra hozott határozatokról.

— Készül a jégpálya. A „Hajóház” előtt elterülő nagy árkos térségben, melynek hűvös gyepén vígan folyt nyáron a teniszezés, erősen dolgoznak az emberek a téli mulatságok fényes tükör parkettjének létrehozásán, a jégpályán. Ha az időjárások hitelt érdemelnék, fehér karácsony tájképe az ifjunak, leányoknak egyaránt fel lehet már csatolnia a csillogó Kolumbuszokat. A Bégaparton már felállították a gőzgépet, mely erősen szivattyuzza a pályához való vizet. Al right! Készüljünk, reméljünk!

— A vidéki hírlapírók orsz. szövetsége tegnap délelőtt a Pannónia szálló olvasó termében igazgatói ülést tartott, amelyen jelen voltak Kulinyi Zsigmond elnöke alatt: Endrey Gyula, Szávay Gyula, Barát Armin, Kaffer Béla, Konecz Akos, dr. Brájjer, Rábel, Hegyi Jenő, dr. Schwarz, Palócz László. A vagyoni kimutatás igen örömdetes képet tüntet fel. A nyugdíjalap 40.167 korona, a segély-alap 18.598 korona, ezeken kívül gyümölcsözőleg van elhelyezve 5422 korona, az összes vagyon tehát 64.188 korona. Az ülés után az igazgatóság testületileg eljárta a nyugdíjalap segélyezésére kibocsátandó sorsjegy ügyében. L. lejjebb.

— Vidéki hírlapírók a minisztereknél. A Vidéki Hírlapírók Szövetségének nagy küldöttsége tisztelettel tegnap Széll Kálmán miniszterelnöknek, Lukács László pénzügyminiszternek és Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszternek, hogy ki kérjék az engedélyt, illetőleg a kormány támogatását ama nagyszabású országos tárgysorsjártékhoz, melyet a szövetség nyugdíjalapja javára terveznek. Dr. Endrey Gyula országgyűlési képviselő mutatta be a küldöttséget a kormány tagjainak, kik előtt a küldöttség vezetője és szónok, Kulinyi Zsigmond szövetségi elnök, szegedi szerkesztő tolmácsolta a vidéki hírlapírók kérését. A küldöttség tagjai voltak: Szávay Gyula (Győr) és Barát Armin (Temesvár) alelnökök, Palócz László titkár, Brájjer Lajos dr. (Nagybecskerek), Hegyi Jenő (Fiume), Konecz Akos (Debreczen), Kaffer Béla (Szombathely), Rábel László (Sopron) igazgatósági tagok. Kulinyi Zsigmond elnök kifejtette, mennyire rászolgáltak a vidéki hírlapírók is arra, hogy a kormány

részéről támogatásban részesüljenek. Rosszul fizetett munkájukkal nagy szolgálatot tesznek hatáskörükben minden közhasznú törekvésnek, méltányos tehát, hogy rokkantságuk esetére a végső nyomortól megóva maradjanak s haláluk esetén özvegyeik és árváik némi támogatást nyerjenek. De a segély- és nyugdíjalap révén a szövetség azt reméli, hogy a vidéki hírlapírás igazi és hivatásos elemeinek erkölcsi érdekei, a vidéki hírlapírói kar tisztessége is sokat fog nyerni. Lukács László pénzügyminiszter a legmelegebb elismerés hangján méltatta a vidéki sajtó működését és megígérte, hogy a tervezet áttanulmányozása után a sorsjátéknak nem fog akadályt gördíteni az útjába. Szell Kálmán miniszterelnök s Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ugyancsak a legszíveleesebben fogadták a küldöttséget, melynek tagjait egyenkint bemutatatták maguknak s mindegyikükét kézzorították. A küldöttség eljárt a nap folyamán Falk Miksánál, mint a hírlapírói nyugdíjintézet elnökénél, továbbá Rákosi Jenőnél, mint az „Otthon” és Vészi József országgyűlési képviselénél, mint a Budapesti Újságírók Egyesületének elnökénél, kérvén a fővárosi sajtó támogatását.

A nagybecskereki lakbérleti szabályrendelet. A hivatalos lap mai száma egész terjedelmében közli Nagybecskerek r. t. városnak az 1881. évi LIX. t. c. 93. § a értelmében a bel- és igazságügyi miniszterek által jóváhagyási záradékkal ellátott szabályrendeletet.

Az iparosok karácsonyfája. A délmagyarországi iparosok egy régóta táplált óhaja megvalósult: a „Délmagyarországi Iparosok Szövetsége” a nemrég Nikolics Fedor báró v. b. t. tanácsos védnöksége alatt tartott ülésében a nyugdíjpénztár alapítását elhatározta, ennek alapszabályait elfogadta, a további intézkedések megtételével a szövetség igazgatóját megbízta. A nyugdíjpénztár e szerint létrejön és így a délmagyarországi iparosoknak mód nyúlik arra, hogy csekély heti, havi vagy évi befizetésekkel a saját és hozzátartozóik békés, nyugodt és gond nélküli jövőjéről gondoskodhassanak, mert nem mindenki tehet magának valamit öreg napjaira félre, míg ellenben a nyugdíjpénztár segítségével a saját és családja tisztességes jövőjét akkorra biztosíthatja, amikor munkaképtelensége vagy aggkora beálltával a szerszám kiesik a kezéből. Irassa be tehát magát minden iparos és feleségét, ne maradjon senki se távol, hanem valamennyien vállelve támogassák ezt a saját jövőjüket biztosítani hivatott pénztárt. Beiratkozhatni a „Délmagyarországi Iparosok Szövetsége” minden egyes fiókjánál, helycsoportjánál és ügynökségénél, valamint az egyes ipartestületeknél és iparegyleteknél. Aggasztó oda heti befizetések fülléret arra a karácsonyfára dísznek, a mely egyszer majd Isten segítségével oly terebélyes és busás gyümölcsökkel megrakott fává fog fejlődni, a melynek ágai alatt a munkaképtelen, agg iparos és családja békésen és gond nélkül megpihenhet.

Gabona és liszt készletek Magyarországon vidéki községeinkben 1900. évi december hó 15-én.

— Waggonokban á 100 métermázsra. —

	Buza	Rozs	Arpa	Zab	Tengeri	Egyéb	Liszt	Összesen
Barcs	407	7	48	136	203	—	3	804
Brassó	16	21	49	101	25	—	21	233
Békéscsaba	488	7	23	9	19	—	—	546
Czegléd	88	33	32	22	1	—	—	176
Csáktornya	54	20	79	35	44	50	—	282
Debreczen	282	466	27	39	—	1	—	815
Győr	149	1	180	110	12	4	3	459
Kassa	153	32	122	21	2	—	—	330
Kisvárdá	165	127	5	4	—	19	—	311
Kolozsvár	260	22	73	21	1	13	1	391
Marosvásárhely	14	—	47	10	—	14	1	86
Mezőtúr	224	—	7	1	—	1	6	239
Nagybecskerek	753	—	1	30	1	—	—	785
Nagykanizsa	203	42	292	18	4	10	5	574
Nagyvárad	139	3	2	24	—	—	—	168
Nyiregyháza	103	29	2	—	—	—	—	139
Nyitra	32	6	1	—	—	—	—	39
Pozsony	132	49	128	1	—	4	2	316
Szarvas	355	—	9	1	—	1	—	367
Szeged	601	20	13	21	—	5	—	669
Sziszék I.	14	—	—	10	24	—	—	69
Sziszék II.	85	—	19	55	149	—	—	306
Temesvár	75	9	30	—	—	—	—	121
Zimony	92	—	—	—	—	—	—	92

E kimutatás szerint Nagybecskerek a második helyen áll.

Fölvétel a bábaképzőbe. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi március hó 1-én kezdődő magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 80 korona állami ösztöndíj van rendszerezve. Feihívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi, illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal fölszerelt bélyegtelen folyamod-

ványukat január hó 31-ig hozzám nyujtsák be. Szegeden, 1900. december 20. Dr. Mann, kir. tanácsos, igazgató-tanár.

Gazdatisztek nyugdíja. A földművelésügyi miniszter a gazdatiszti törvénynek a főrendiházban való tárgyalása alkalmával azt a kijelentést tette, hogy addig is, míg a gazdatisztek nyugdíjügye törvényhozásilag rendeztetik, hajlandó a jelenlegi gazdatiszti nyugdíjgyűlési támogatásban részesíteni, ha ez lépéseket tenne az országos alapon való szervezkedésre. Ebből a kijelentésből kifolyólag, a gazdatiszti nyugdíjgyűlési kezében nagyarányú mozgalom indult meg, a melynek célja a jelenlegi nyugdíjszervezetnek kiterjesztése. Szándéka az egyesületnek a díjak leszállításával módot nyújtani az ország valamennyi gazdatisztiének az egyesületbe való belépésre, egyúttal biztosítani kívánja a nagyobb uradalmak eddig nélkülözött támogatását is. A mozgalom eléggé intenzív, így remélhető, hogy a közel jövőben kedvező megoldást nyer az a kérdés, a melyhez 16 000 intelligens magyar család érdekei vannak fűzve.

Színház.

Színházi műsor.

Péntek: *Hoffmann meséi*
Szombat: *Az aranyasszony*
Vasárnap: *A mit az erdő mesél.*

Az aranyasszony. Schönthan és Koppel-Elföld vigjátékát, melyet annak idején Makai Emil pattingó rimei ellenére sem lehetett a Nemzeti Színház számára megmenteni, a nagybecskereki közönségnek is feltárolta Kis Pál igazgató. De a darab itt még a fővárosnál is jóval kisebb sikert ért el: a közönség a legnagyobb közönytől halgatta végig. A verses idyll, mely olvasva nagy poétikus hatást gyakorolhat, a színpadon elveszt minden erejét és színtelenné válik. A szereplők, Kendi Boriska, Szepesi Paula, Baghy, Tábori és Miklóssy tölték telhető ambícióval játszottak, de a nézőtérre változatlan Hegmával vette be magát az ásitó unalom.

Berczik Margitról. Amíg a színház cifrabb tollú és öblösebb hangú éneklő madarai foglalják le maguknak a közönség figyelmét, ő kerüli szerényen a zajos szerepléseket s csak olykor, mikor az ügyelő szava a színpadra szólítja, jelenik meg a nyilvánosság előtt. Helyenkör gondtalan derűvel, egyszerű egyéniségének poétikus varázsával libben a lámpák elé s midőn a lágyan zengő melódiák elhagyják mosolygó ajkait, úgy tetszik, mintha a csalogány dala csendülne meg a leveles bokorból. A mesterséges chic, mely bravúros és szemfényvesztő külsőségekkel keres színpadi hatásokat, távol áll tőle s ennek felismerésén alapuló keresetlen játéka, mely ment minden negédségtől, a közvetlenség melegségét árasztja mindig a nézőtérre. Imbolygó járásával, suhanva lejtő alakjával mint a szerelem ábrándos Fantonja jelenik meg szemünk előtt. S mint a csalogány, egész belsőjét, lelkének tartalmát dalaiba szövi bele. A Germaine epekedő akkordjai, a Fiametta leheltésszerű pianói a szívbeli érzések száztéle skálám rezdülnek meg ajkain s halk trillái csiklandva szaladnak végig a halló érzékeken. O mestere a dalnak, melyre nem oktatta senki s melyet hiába! nem lehet a katedrálról elsajátítani. Az beléje született, az az ő egyéniségének sajátja s azért olyan egyszerű s azért olyan művészi. A művészet. Minden művészet természetes és egyszerű s nem kell hozzá egyéb, mint egy csók, melyet nem kap mindenki, a Muza csókja. Pénteken fogjuk először hallani Berczik Margitot nagyobb koncepciójú énekpartiban: Olimpiában és Antóniában. A drámai zene, mely művészi egyéniségének a legjobban megfelel, a mely pszichológia, mely Antónia szenvedő alakjában megrázó zenei kifejezést talál, bizonyára a legszebben fog érvényesülni könnyen moduláló, nagy terjedelmű s a jellemfestésre kiválóan alkalmas hangjával. A nagy szabású operette, mely aktualitása révén most az ország minden nagyobb színpadjának repertoárját dominálja, nálunk is élénk érdeklődést kelt s előreláthatólag nagy közönséget fog a színházba vonzani. Tudvalevőleg Offenbach 70 operetteje között a „Hoffmann meséi” volt az egyetlen opera, melyet az Offenbachért rajongó francia színpadok a szerző halála után alaposan redukálva operette alakjában hozták színre. A budapesti kir. opera most az eredeti operát, a Giulietta Velencében játszó felvonásával együtt, a teljes formában adhatja elő s ezzel kapcsolatban az operette-színpadok is felvették műsorukra. Berczik Margit holnapi jutalomjátékán természetesen az operett fog előadásra kerülni, melynek főbb szerepei a társulat legjobb énekesei kezében vannak. Az aranyifjúság nagy

tüntetésekre készül kedvelt dalos pacisirtája iránt s bizonyára a nagy közönség sem fog elzárkózni tőle. Mert minden ember önmagát tiszteli meg, mikor az igazi művész előtt meghódol. i.

* Yes, Yes, Yes. A Népszínházat látogató közönség éienk emlékezetében van a Kadétkisasszony operette zajos sikere. Ez operettben Küry Klára a darabban előforduló Yes, Yes, Yes dalt oly bájosan énekelte és táncolta, hogy a dal egyszerre népszerű lett. Ma vesszük Zipser és König Andrassy uti zeneműkiadóknál megjelent Operette Albumot; ez a hatalmas vaskos 106 oldalra terjedő kötet 7 operette legszebb számainak tartalmazza énekhangra, zongorakísérettel, többek között az annyira népszerű Yes, Yes, Yes című dalt is. A kötet ára fűzve 3 korona, diszkótésben 5 korona. Ez az olcsó ár lehetővé teszi azt, hogy az Operette Album minden karácsonyi asztalt díszítse a zongorázók nem csekély örömeire.

TÁVIRATOK.

I. Nikita király.

Budapest, dec. 20. (A „Torontái” ered. táv.) Cetinijéből sürgönyzik: A fejedelmi palota dísztermében, a diplomáciai kar jelenlétében Miklós fejedelemet küldöttségileg fölkérték, hogy népe halála jeléül, negyven évi uralkodása alatt véghezvitt jótéteményeiért, fogadja el és használja a „királyi felség” címet. Az új király elfogadta a címet és a jelenlevők hódolata után a templomba vonult kíséretével Tedeum-ra.

A hadügyminiszternél.

Budapest, dec. 20. (A „Torontái” ered. táv.) Párisból sürgönyzik: Chanoin tábornok és Mignet parancsnok mára a hadügyminiszterhez reedeltettek.

A kolumbiai ferradalom.

Budapest, dec. 20. (A „Torontái” eredeti távirata.) Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államoknak Santa Fé de la Bogota ban székelő ügyvivője jelenti, hogy a kolumbiai kormány csapatai és a felkelők közt a Magdalena folyónál nagy esata volt, amely két napig tartott. Huszszáz fölkelő elesett és igen sok megsebesült.

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 20. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett gyöngye vételkedv. Az árak változatlanok. A mai határidő-üzlet jegyzései:
Buza dec. végére . . . . . 7.47—7.48
„ tavaszra . . . . . 7.62—7.63
Rozs dec. végére . . . . . 7.21—7.22
Zab „ „ . . . . . 5.65—5.66
Tengeri májusra . . . . . 4.87—4.88

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, december hó 20-án:

Felfordult világ.

Böhözatos operette 3 felv. 6 képpel. Irta: Paul Fernier. Fordították: Makai E. és Molnár F. Zenéjét szerzette: Gaston Serpette.

Kezdeté este pont 1/8 órakor.

Holnap, pénteken, december hó 21-én:

Berczik Margit jutalomjátékánál:

Hoffmann meséi.

Fantasztikus operette 4 felvonásban.

Nyitlter. *)

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetlen halottunk néhai Hiller Cécilia siremlékének leleplezésénél tanusított kegyeletes rész vételeért indítatva érezzük magunkat a helybeli izr. nőegyletnek és a „Chevra-Kadischa” előljáróságának mélyen érzett háláértetünket kifejezni.

1060—1.1

A Hiller-család.

*) Az a rovat alatti közzététel nem vállal felelősséget a szerk.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár-Módsosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes: 1900. évi december hó 1.-től.

Oda.			Nagy-Becskek—Zombolya.			Vissza.			Oda.			Nagy-Becskek—Pancsova.			Vissza.		
Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály		
—	815	ind. Budapest-ny.-pályaudv. (123.) érk.	740	—	—	—	—	—	—	—	700	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (123.) érk.	740	715	—	
—	1146	„ Szeged (123.) „ érk.	406	—	—	—	—	—	—	—	147	1146	„ Szeged (123.) „ érk.	406	1238	—	
—	126	ind. Nagy-Kikinda (122.) „ érk.	954	—	—	—	—	—	—	—	410	126	ind. Nagy-Kikinda (122.) „ érk.	254	1042	—	
355	450	ind. Nagy-Becskek (2.) „ érk.	900	722	—	—	—	—	—	—	810	630	ind. Nagy-Becskek (1.) „ érk.	753	610	—	
359	453	érk. N.-Becskek-Bpart (2. 7.) ind.	856	718	—	—	—	—	—	—	813	633	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.) ind.	749	605	—	
400	457	ind. N.-Becskek-Bpart (2. 7.) érk.	855	717	—	—	—	—	—	—	815	636	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.) érk.	748	559	—	
409	508	↓ *Nagy-Becskek-Gytelep ↑	846	705	—	—	—	—	—	—	827	645	↓ *N.-Becskek-Gyártelep ↑	739	547	—	
416	518	érk. Sándorudvar (2.) „ ind.	839	655	—	—	—	—	—	—	837	653	érk. Sándorudvar (1.) „ ind.	732	536	—	
—	—	ind. Pancsova (2.) „ érk.	1148	912	—	—	—	—	—	—	514	242	ind. Zombolya (1.) „ érk.	—	—	—	
417	519	ind. Sándorudvar (2.) „ érk.	838	654	—	—	—	—	—	—	515	246	„ Temesvár-Józsefváros (6.) „ érk.	—	—	—	
428	532	↓ Lázárföld ↑	827	640	—	—	—	—	—	—	842	656	ind. Versecz (3.) „ érk.	—	—	—	
434	540	↓ *Pusztá-Kenderes ↑	820	630	—	—	—	—	—	—	842	656	ind. Sándorudvar (1.) „ érk.	731	535	—	
441	548	↓ *Lajosmajor ↑	814	622	—	—	—	—	—	—	856	708	↓ Écska-Zsigmondfalva ↑	719	522	—	
453	606	↓ Szárcsa ↑	804	608	—	—	—	—	—	—	934	738	↓ Tomasovác ↑	653	452	—	
505	620	érk. Szécsány (3. 4.) „ ind.	752	530	—	—	—	—	—	—	952	751	↓ Torontál-Ozora ↑	634	421	—	
505	927	érk. Versecz (3.) „ ind.	515	246	—	—	—	—	—	—	1017	810	érk. Antal falva (5.) „ ind.	611	351	—	
603	—	„ Számos (4.) „ „	—	445	—	—	—	—	—	—	—	—	ind. Számos (5.) „ érk.	—	435	—	
647	—	„ Antal falva (5.) (Számoson át) „	—	356	—	—	—	—	—	—	—	—	„ Alibunár (4.) „ „	—	—	—	
953	—	„ Alibunár (4.) „ „	—	320	—	—	—	—	—	—	—	—	„ Szécsány (4.) „ „	—	530	—	
748	—	érk. Pancsova (2.) (Számoson, Antal falván át) ind.	—	227	—	—	—	—	—	—	—	—	„ N.-Becskek (1.) (Szécsányon át) ind.	—	—	—	
—	246	ind. Versecz (3.) „ érk.	—	927	—	—	—	—	—	—	—	—	ind. Temesvár-Jváros (6.) (Szécsányon át) ind.	—	—	—	
—	320	ind. Alibunár (4.) „ érk.	953	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ind. Antal falva (5.) „ érk.	609	347	—	
515	630	ind. Szécsány (3. 4.) „ érk.	747	540	—	—	—	—	—	—	—	—	↓ Torontál-Vásárhely ↑	600	337	—	
533	651	érk. Módsos (6.) „ ind.	728	517	—	—	—	—	—	—	—	—	↓ Czrepája ↑	543	314	—	
724	900	érk. Temesvár-Józsefváros (6.) „ ind.	536	248	—	—	—	—	—	—	—	—	↓ Ferenczhalom ↑	519	258	—	
—	248	ind. Temesvár-Józsefváros (6.) „ érk.	—	900	—	—	—	—	—	—	—	—	↓ *Torontál-Almás ↑	518	243	—	
540	706	ind. Módsos (6.) „ érk.	723	508	—	—	—	—	—	—	—	—	érk. Pancsova „ ind.	505	227	—	
550	718	↓ Fény ↑	714	456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
601	733	↓ Párdány ↑	703	442	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
613	747	↓ Jánosföld ↑	651	428	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
623	759	↓ Ó-Telek ↑	642	417	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
635	811	↓ Óregfalva ↑	633	406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
645	824	↓ Torontál-Ujvár ↑	622	354	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
703	848	↓ Csene ↑	609	339	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
710	858	↓ *Kuriácska. ↑	556	323	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
717	908	↓ Kécsa ↑	550	316	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
725	917	↓ Klári ↑	542	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
738	933	érk. Uj-Zombolya (7.) „ ind.	528	251	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
740	938	ind. Uj-Zombolya (7.) „ érk.	526	249	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
746	945	érk. Zombolya (7.) „ ind.	520	242	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
953	1238	érk. Szeged (123.) „ ind.	147	1146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
125 700	715	„ Budapest-ny.-pályaudv. (123.) „ ind.	700	815	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
149	—	érk. Temesvár-Józsefváros (123.) „ ind.	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Oda.			Szécsány—Alibunár.			Vissza.		
Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.	
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály		
—	302	ind. Nagy-Becskek (1.) „ érk.	722	—	—	—	—	—
—	514	„ Zombolya (1.) „ „	945	—	—	—	—	—
—	536	„ Temesvár-Józsefváros (6.) „ „	300	—	—	—	—	—
—	515	ind. Versecz (3.) „ érk.	927	—	—	—	—	—
520	752	ind. Szécsány (1. 3.) „ érk.	530	—	—	—	—	—
528	800	↓ Csott (3.) ↑	523	—	—	—	—	—
534	806	↓ *Bóka megállóhely ↑	515	—	—	—	—	—
551	824	↓ Jarkovác ↑	500	—	—	—	—	—
603	836	érk. Számos (5.) „ ind.	445	—	—	—	—	—
—	—	ind. Pancsova (2.) (Antal falván át) érk.	227	—	—	—	—	—
—	—	„ Antal falva (5.) „ „	356	—	—	—	—	—
—	—	ind. N.-Becskek (2.) (Antal falván át) érk.	—	—	—	—	—	—
—	—	érk. N.-Becskek (2.) (Antal falván át) ind.	—	—	—	—	—	—
647	—	„ Antal falva (5.) „ „	—	—	—	—	—	—
748	—	érk. Pancsova (2.) (Antal falván át) ind.	—	—	—	—	—	—
—	843	ind. Számos (5.) „ érk.	430	—	—	—	—	—
—	859	↓ Dobricza ↑	415	—	—	—	—	—
—	907	↓ Ferdinándfalva ↑	406	—	—	—	—	—
—	919	↓ Hácsa ↑	353	—	—	—	—	—
—	929	↓ Kevi-Szöllös ↑	341	—	—	—	—	—
—	947	↓ Uj-Alibunár ↑	326	—	—	—	—	—
—	953	érk. Alibunár „ ind.	320	—	—	—	—	—
—	—	érk. Versecz (128) „ ind.	—	—	—	—	—	—
—	1218	érk. Temes-Kubin (128) „ ind.	—	—	—	—	—	—

Keskenyvágányú vonal.

Oda.			Nagy-Becskek-Bégapart—Zombolya.			Vissza.		
Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	V.-v.	
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály		
408	516	ind. N.-Becskek-Bpart (1. 2.) érk.	507	648	—	—	—	—
412	520	↓ Nemet-utca ↑	804	645	—	—	—	—
416	524	↓ Ferencz-József-tér ↑	800	640	—	—	—	—
420	528	↓ Korona-szálloda ↑	756	636	—	—	—	—
424	532	↓ Temesvári-utca ↑	752	632	—	—	—	—
430	540	↓ Nagy-Becskek-Vámház. ↑	748	628	—	—	—	—
448	559	↓ *Klekk megállóhely ↑	727	608	—	—	—	—
452	604	↓ Klekk ↑	723	604	—	—	—	—
513	628	↓ Katalinfalva ↑	706	546	—	—	—	—
518	634	↓ *Katalinfalva megállóhely ↑	701	535	—	—	—	—
530	648	↓ Béga-Szent-György ↑	652	524	—	—	—	—
547	706	↓ Ittvárnok-Rogendorf ↑	634	506	—	—	—	—
613	728	↓ Csösztelek ↑	617	448	—	—	—	—
625	740	↓ *Pálmajor ↑	600	430	—	—	—	—
634	749	↓ *Jánosmajor ↑	551	422	—	—	—	—
652	811	↓ Magyar-Czernya ↑	533	405	—	—	—	—
657	816	↓ *Karolinamajor ↑	527	351	—	—	—	—
703	822	↓ *Leonamajor ↑	520	344	—	—	—	—
722	841	↓ Nemet-Czernya ↑	501	326	—	—	—	—
728	847	↓ *Juliamajor ↑	453	319	—	—	—	—
748	907	érk. Uj-Zombolya (1.) „ ind.	435	259	—	—	—	—
754	911	ind. Uj-Zombolya (1.) „ érk.	434	256	—	—	—	—
802	919	érk. Zombolya (1.) „ ind.	426	248	—	—	—	—
953	1238	érk. Szeged (123.) „ ind.	147	1146	—	—	—	—
125 700	715	„ Budapest ny. pályaudvar (123.) „ ind.	700 1005	815	—	—	—	—
—	—	érk. Temesvár-Józsefváros (123.) „ ind.	—	153	—	—	—	—

Jelmagyarázat. *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.
 Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvassandók. — 2. Az indulási és érkezési idők közepes európai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 600 órától reggeli 559 percig, a perceket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva. — A saját vonalak elágazási állomásainál zárójel közé tett szám mutatja az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszámát. — A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebrét könyvecskék 30 filléért az állomásokon a kapusok illetve a személyszállítókánál kaphatók.

Érvényes 1900. évi december hó 1.-től.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Gépez-kovacs,
végzett lóvasaló, az összes gazdasági, valamint condensatoros gépek kezelését teljesen érti, állást keres. Weiszbrunn Miksa, Újpest, József-utca 6. 742

Szőlővesszők,
csemegefajok, borfajok jutányosan kaphatók dr. Gresznáryk Aladár gubacs-ujhegyi immunis szőlőtelepén, Soroksáron. 717

Önálló gazdatiszt
kerestetik egy balatonvidéki 3000 holdas birtokra. Szakavatottság a gazdaság minden ágában megkívánatik. Ajánlatok az eddigi működés megjelölésével „Szakavatott”-jel alatt Sikray hirdetési irodájába Budapest, Váci-körút 33. intézendők. 758

Ispan kerestetik
kisebbszerű birtokra, évi jövedelem körülbelül 800 frt. Ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével „Ereljes”-jel alatt Sikray hirdetési irodája továbbít. Budapest, Váci-körút 33. 761

Adai
földmives-iskolát végzett és gyermekkorától a gazdaság minden ágaiban gyakorlatilag képzett, bácsmegyei születésű, 34 éves, evang. családos ispán, nyelvismerete magyar, román és összes szlávnyelveket beszéli, szakképzettségéhez megfelelő állást keres. Több éven át Krasó-Szörény, jelenleg torontálmegyei uradalomban, mint önálló ispán szolgál. Szíves megkeresések Szakál János bilics, Szerb-Bóka kérének. 749

A jó alvas
főkélléke az egészségnek, az megszerzhető a következő könyvecske által: Almatlanságnak orvosszer nélküli gyógyítása. Ára 2 korona. Egyedül Szalay Miklósnál kapható, Eger Hevesmegye). 608

Gépez-kovacs
szakértelmes, több évi gyakorlattal bíró, újévi vagy Szentgyörgyi néleppéssel felvétetik. Cim: Braun Lajos Kadarkút, Sarolta-pusztá. 753

Házvezetőnőnek

ajánkozik plébánosokhoz, esetleg uraságokhoz kulcsárnőnek, egy ötven éves, jó családból való özvegy, szerény igények mellett. 990-x.13

Ajánlatok „M. A. özvegy” cím alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

A „Dudás bácsihoz.”

A n. é. közönség figyelmét felhívom ujonnan berendezett raktáramra a következő árúkból, u. m.: ing, gallér, manzsetta, nyakkendő, harisnya, gyermek és női harisnya, szappan, legyező, sál, férfi és női ruha-szövet, vászon stb.

Mély tisztelettel

Terzin Zsivojin,

Nagybecskerek, Hunyady-(fő)-utca,
Popovics-féle ház.

1058-3.2

Torontálvármegye Bótos községe.

3697. sz. 1900.

1055-2.2

Hirdetmény.

Alulírott előjáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező Csenta község alatt fekvő 1100 hold kiterjedésű rétünkben gyakorlandó vadászati jog 1901. évi január hó 1-től számítható 6 évi időtartamra f. évi december hó 29-én a községi tanácsteremben tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek bárbe fog adatni.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtudhatók.

Kelt Bótoson, 1900. évi december hó 14 én.

Belitska Gusztáv,
jegyző.

Adamov Viada,
bíró.

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz SZALON-KŐSZÉN

a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

934-50.23

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

A KURLÄNDER-UDVARBAN néhány modern stíli üzlethelyiség kiadó.

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

BALESET ELLEN

halál esetén 2000 korona erejéig,

rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van ingyen biztosítva, amennyi időre előfizet.

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképviselősege végzi.

Minden előfizető, régi és új egyaránt, jogérvényes biztosítási kötvényt kap.

A BUDAPESTI NAPLÓ előfizetői karácsonyi ajándékkul gazdag tartalmu diszes naptárt kapnak.

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.).

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala

József-körút 18.

1050-3.2